

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri tres

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

De patientia ca.xxxi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Libet Palmus

ab anime salute sumat exordiu3. Quod si cōtingat sanari nō posse
(sunt em̄ morbi quidā incurabiles) viz sapientē equo animo ferre
decebit morbū tanq̄ a deo missu3, qui nunq̄ percutit nisi vt sanet, q̄
nos castigat vt meliores reddat, et ex damno iacturaq̄ corporis, p̄
uectum querit interioris hominis

De patientia

Ca. xxxi

Sed iam ad fortitudinis et patiētię tractatū (vt p̄misimus
per cōpendiu3 sermonis accedaz. Mala que accidūt aut in
ferūtur, licet (vt ante dixi) repellere seruata norma legis et rōnis.
Dabit̄ in irascibili qui ad hoc inclināt, fortitudo d̄r. Facit em̄ anis
muz ad subeūda pericula sublimē, elatuz, atq̄ cōstantē, et quātuz et
q̄n oportet semp̄ audentes, vt non secari, nō vri, non amaris potari
metuam̄. Animos igitur ociosos excitat, excitatos erigit, erectos
firmat, et immobiles reddit. Hęc in infirmo p̄tus tuz optia est, cum
saluti lō est, ita tñ ea vtendū vt frenet irascibil, nā morę impatiens
excādescit, et bile quasi bos oestro cōcitāt, natura p̄o nō statiz, nō in
momēto, sed tractu t̄pis operat̄. At vbi sanādi spes nulla est, debet
infirmus sese cohibere, et amuletū ferre patiētię. Patiētia ergo ha
bit̄ est in irascibili, q̄ nō ad impugnādu3 ea q̄ cōcupiscibile offendūt
et sensui nocēt, sed ad eq̄ animo tolerādu3 inclināt, ipsius nāq̄ irasci
bilitis flāmā exstinguit, rabiez sedat, furozē emollit. Fiet aut̄ in nobis
hic habit̄, si aduersa mitissime et sine resistētia frequēter feram̄.
sic em̄ paulatiz violenta hęc et immanissima fera p̄t subigi, frangi ac
domari, tātoq̄ est maior patiētię q̄ fortitudinis p̄tus q̄to grau
ac difficilius est malis, nullo pacto q̄ recte resistere. Fortitudo .n.
(vt aiūt iuriscōsulti) cū moderamie inculpatę tutelę, hoc ē sic se tuē
do vt culpari nō debeat resistit, patiētiā nullo modo. Hinc Jaco
bus d̄r. Om̄e gaudiū existimate frēs, cuz in varia tentamēta incide
ritis. Sciētes q̄ probatio fidei vestre .i. du3 aduersa patimini, patiē
tiam operatur. Patiētia vero op̄ perfectuz habet. Nā cuz habit̄
est inductus, tū demū p̄fecte operamur, nō .n. valet patiens, nisi ha

Liber Primus

bitum habuerit plene operari, iuuat nāq; habit⁹ rōnez, et cōiunctis
vrib⁹ fortius enitunt. Scot⁹ in iij. Iniaz dist. xxxiiij. Fortitudinem
dicit genus esse, sub quo spēs collocāt duę vna qua aduersa repellendo
certam⁹, et hęc bellicositatē vocat, altera qua equanimiter ferim⁹ et
patiētia dicit. Atq; ita scōm euz nō distinguit a fortitudine patiētia
dicit. Atq; ita scōz euz nō distinguit a fortitudine patiētia, vt species
a specie, vt hō a leone, sed vt species a gñe, vtputo homo ab aīali. Et
erit patiētia bellicositate tāto prestātior, quāto appetitū magis in
frenat. De his aliter ab alijs differi, et precipue a Thoma aquinate
nescij nō sumus, sed more academicoz nulli sectę addicti, ex vnaq; q;
arbitratu nostro qđ placet assumim⁹. Hęc de vere patiētię virtute tra
dita sunt. Est em̄ alia quedā maloz tolerātia, q̄ virtus nō est, vt auo
rum negotijs ē cernere. De q̄bus Hora, inquit Impiger extremos
currit mercator ad Indos. Per mare pauperiē fugiēs, p̄ saxa, pig
nes. Uez hęc duricię recti⁹ vocaueris, teste Augu. Neq; em̄ vere
patiēs est, q̄ vt dicit Iustinet tot aduersa. Patiēs est q̄ pro virtute, p̄ le
gib⁹ pro pietate, p̄ deo nitit̄ q̄cquid acciderit ferre, nec frāgitur.

De gradibus patientie

Ca. xxxij.

Uerū patiētiā (quę virtus est excellētissimā) tres habere grad⁹
inuenio, vnū q̄ et p̄fectissim⁹ est, illis attribuūt, qui aduersa
nō solum cū opus est ferūt, sed et quęsitū eunt, et quasi mercennarij
opus, vñ aliquid lucrētur inq̄runt, et quod inq̄runt inuēto gratulā
tur. Horz quoq; duo sunt ordies. Martyres quidā: Cōfessores alij
fuerūt eniz temporib⁹ illis cū in p̄secutione crescebat ecclesia (sicut
sub Nerone primū, deinde sub Domitiano, et pleriq; alijs impato
ribus) multi christianozum, quia aspirāte dei gratia tāta fortitudie
et patiētia excellebāt, vt tormētis cruciatibusq; tyrānoz volunta
rie seipfos, cū latere possent obijcerēt. Scđus ordo cōfessoruz est, qđ
bus et si tyrāni pepercerūt, ipsi tñ sibi nō parcētes, et in seipfos irati
(quod penitentię gen⁹ est optimuz) crucez suaz tulere post Christū
Isti coraz hominib⁹ modici ac humiles sed deo magni et exceli sunt